

INTRODUCCIÓ
A LA
PALEOGRAFIA MUSICAL
GREGORIANA

PER
DOM GREGORI M.ª SUNYOL, O. S. B.

MONJO DE MONTSERRAT

ABADIA DE MONTSERRAT
MCMXXV

VII

ÍNDIX DE MATÈRIES

Proemi.	<u>Pàgs.</u> VII
-----------------	---------------------

CAPÍTOL I

LA NOTACIÓ GREGORIANA ACTUAL

Noms donats als Neumes; explicació. — Llur figura i nomenclatura més completa. — Tetragrama. — Claus. — Ratlles divisòries. — Signes rítmics. — Bibliografia	1-7
--	-----

CAPÍTOL II

ORIGEN DELS NEUMES LLATINS

Importància de llur coneixement per a la interpretació. — Es refuta la tesi de l'origen en la notació de Bizanci o en la Ecfonètica. — Es fa veure que l'aplicació no és idèntica. — La nomenclatura no prova un origen comú. — La gràfica no és tampoc exactament igual. — Tampoc prové de la sintètica oriental, ni dels «Neguinóth taamim». — Deficiència de tots aquests documents per llur poca antiguitat. — Llur veritable valor estenogràfic. — Els signes «rúnics» anglo-saxons. — Veritable origen dels neumes llatins en els signes d'accentuació llatina. — Procedència del gest oratori. — Ressemblances gràfiques en l'escriptura primitiva o original. — Altres signes gramaticals. — Taules. — Bibliografia	8-24
---	------

CAPÍTOL III

DE QUINA ÈPOCA DATEN ELS NEUMES LLATINS

Qüestió enllaçada amb el mateix origen del Cant gregorià. — Neumes simplicíssims. — Els manuscrits més antics. — Testimonis anglesos. — Proves internes. — Per què són tan rars els primers documents gregorians. — Reproduccions. — Bibliografia	25-31
---	-------

CAPÍTOL IV

NOTACIÓ ORATÒRIA O QUIRONÍMICA

	Pàgs.
Principis gràfics fonamentals en cada gest. — Aplicació als neumes. — Notació «in campo aperto». — Valor relatiu dels signes en aquesta notació; principis. — Com interpretar-la. — Imprescin- dible auxili de la memòria. — Diverses normes; guia pràctica. — Diastematia en germen. — Fórmules característiques. — Taules i reproducció. — Bibliografia	32-42

CAPÍTOL V

NOTACIÓ DIASTEMÀTICA I A PUNTS SOBREPUSATS

Diastematia elemental. — Disgregació dels neumes. — Lletres. — Ratlla imaginària; en sec; en colors. — Acomodació dels neumes a les ratlles. — Punts. — Guido d'Arezzo. — Tetragrama. — Claus. — Custos. — Taules. — Reproducció. — Bibliografia.	43-50
--	-------

CAPÍTOL VI

EVOLUCIÓ DELS NEUMES

Punt de mira. — Evolució integral. — Diferències més notables en cada neuma. — Algunes característiques nacionals. — Conse- qüències. — Taules progressives. — Bibliografia	51-62
---	-------

CAPÍTOL VII

DIVULGACIÓ DELS NEUMES

Sa relació amb la propagació del cant gregorià. — Advertència ge- neral referent a la classificació de la procedència dels manus- crits. — Unitat originària de les escriptures neumàtiques. —	
--	--

Mútua relació pràctica. — Filologia musical. — Cop de vista general de la divulgació dels neumes per Roma, Itàlia; primera visita a les Gàl·lies, Anglaterra, Holanda, Bèlgica, Alemanya, França, Aquitània, Espanya i Catalunya en particular. — Filtracions. — No apareixen versions melòdiques nacionals. — Necessitat de la crítica interna de cada manuscrit. — Nova prova de la unitat originària del cant. — Carta geogràfica de les notacions. — Gràfic del conjunt de les notacions. — Bibliografia. 63-75

CAPÍTOL VIII

NOTACIONS RÍTMIQUES

El ritme gregorià afermat per les notacions Sangal·liana, Messina, Chartriana i Nonantoliana. — Nova prova de la unitat rítmica dels neumes llatins. — Notació Sangal·liana; extensió; característiques; signes i lletres. — Notació Messina; extensió; característiques; signes i lletres. — Notació Chartriana; extensió; característiques; signes i lletres. — Notació Nonantoliana; característiques; signes. — Reproduccions. — Taules comparatives i de conjunt. — Bibliografia 76-100

CAPÍTOL IX

NOTACIONS ITALIANES

Punt de contacte amb les notacions veïnes de França. — Característiques generals. — Notació primitiva; oratòria; diastemàtica; disgregació; extensió; taula de conjunt; reproduccions; explicacions. — Notació Nonantoliana; característiques; taula; explicació. — Notació de Novalesa; taula; explicació; reproduccions. — Notació Central i de transició; derivacions; extensió; característiques; taula de conjunt; explicació; reproduccions. — Notació del ritu Milanès. — Notació Benaventana; característiques; extensió; taula de conjunt; reproduccions. — Notacions estrangeres. — Bibliografia 101-138

CAPÍTOL X

NOTACIONS FRANCESES

Pàgs.

- Comparança entre la francesa primitiva i del Nord amb l'antiga d'Itàlia. — Característiques generals; taula de conjunt; lletres; reproduccions. — Notació de l'Est o de Metz; extensió; característiques; taula de conjunt; reproduccions. — Notació de l'Oest o de Chartres; extensió; característiques; taula de conjunt; reproduccions. — Notació Aquitana; extensió; característiques; taula de conjunt; evolució; reproduccions. — Bibliografia . . . 139-173

CAPÍTOL XI

NOTACIÓ ANGLO-SAXONA

- Relacions amb la del Nord de França, Normandia, Chartres; característiques generals; extensió; lletres; taula de conjunt; reproduccions. — Worcester; Salisbury; reproduccions. — Bibliografia 174-185

CAPÍTOL XII

NOTACIONS ALEMANYES

- Notació Sangal'liana; extensió; característiques generals; taula de conjunt; reproduccions. — Neumes de transició. — Notació gòtica; taula; reproduccions. — Bibliografia 186-197

CAPÍTOL XIII

NOTACIONS VISIGÒTICO-ESPANYOLES

- Origen; extensió; duració; fases primària i secundària; característiques; taules de conjunt; reproduccions. — Notació visigòtica d'una tercera fase; ço és, escriptura visigòtica en ritu romà; característiques; taula de conjunt; reproduccions. — Bibliografia. 198-219

CAPÍTOL XIV

NOTACIÓ CATALANA

	<u>Pàgs.</u>
Denominació; origen; extensió; relació particular amb la visigòtica de la segona i tercera fase. — Ripoll. — Desenrotllament que ens mostren els manuscrits; taula de conjunt; reproduccions. — Bibliografia.	220-237

CAPÍTOL XV

NOTACIONS GÒTIQUES

Denominació; característiques; època; extensió; reproducció . . .	238-239
---	---------

CAPÍTOL XVI

NOTACIONS PARTICULARS

«Cartoixana». — «Dominicana». — «Cisterciense». — «Premonstratense». — Característiques particulars. — Reproduccions. — Bibliografia	240-243
--	---------

CAPÍTOL XVII

NOTACIONS ALFABÈTIQUES

Alfabètica-fonètica grega. — Notacions Llatines. — Lletres. — Guido d'Arezzo. — Nom de les notes. — Notació Bilingüe de Montpellier. — Hermann Contract. — Lletres del Passio. — Notació Dasiana. — Notació sil·làbica. — Bibliografia	244-253
--	---------

CAPÍTOL XVIII

ESTAT ACTUAL DE LA PALEOGRAFIA GREGORIANA

	<u>Pàgs.</u>
Recerca de Manuscrits. — El «Scriptorium» de Solesmes. — Nombre dels manuscrits. — Com es treballa. — «Apparatus» crític i mètode científic; resultats. — Taules d'estudi per a la restitució melòdica i rítmica d'una peça en el «Scriptorium» paleogràfic de Solesmes. — Els Escriptors medievals. — Bibliografia	254-273

CAPÍTOL XIX

INTERPRETACIÓ DELS NEUMES

El ritme restituït per la Paleografia. — Ritme lliure; comprovacions. — Teories mensuralistes. — Les indicacions rítmiques dels manuscrits. — Agrupaments dels neumes. — Interpretació especial d'alguns neumes. — «Apóstropha»; «Pressus»; «Oriscus»; «Sálicus»; «Quilisma»; Liqüescències. — Els signes de les notacions rítmiques; interpretació; ús modern dels mateixos. — Bibliografia	274-292
--	---------

APÈNDIX I

ASSAIG DE REPERTORI BIBLIOGRÀFIC

I. <i>Diccionaris</i> . A, Generals; B, Especials. — II. <i>Revistes</i> . A, que s'han interessat d'estudis musicals; B, Musicals; C, d'Entitats científiques musicals. — III. <i>Històries de la Música</i> . A, Generals; B, dels Pobles Antics; C, de l'Edat Mitjana; D, dels Pobles Moderns; E, de la Música Religiosa; F, de la Reconstrucció i Restauració del Cant Litúrgic. — IV. <i>Didàctica</i> . A, Tractadictes antics; B, Medievals; C, del Renaixement; D, Moderns; a) Generalitats, b) Modalitat; c) Rítmica; d) Mètrica; e) Mètodes de Cant Gregorià. — V. Estudis Paleogràfics. — VI. Bibliografia paleogràfico-musical. — VII. Monuments Paleogràfics	293-335
---	---------

APÈNDIX II

PALEOGRAFIA LITERÀRIA-LLATINA

	<u>Pàgs.</u>
Utilitat. — I. Escriitura Romana: <i>a)</i> capital; <i>b)</i> antiga cursiva; <i>c)</i> uncial; <i>d)</i> nova cursiva romana; <i>e)</i> semi-uncial. — II. Escriitures Nacionals: A, Italianes; B. Merovíngia; C, Visigòtica; D, Insular. E, Germànica. — III. Escriitura Carolíngia; època: escoles de Sant Gall, Palatina i de Tours. — IV. Escriitura gòtica. — V. Escriitura Humanística. — Sistema d'abreviacions. — Bibliografia	336-370

I. Index dels Neumes	371
II. Index de les Notacions	373
III. Index dels Manuscrits reproduïts.	374
IV. Index del Clixés originals, taules i planxes	377
V. Index Geogràfic.	379
VI. Index Onomàstic	384

ERRATA

<u>Pàg.</u>	<u>Ratlla</u>	<u>Diu</u>	<u>Ha de dir</u>
2	4	setzè	catorzè
5	15	porrectus	tórculus
68	6	Winstmister	Westminster
217	22	fac. 224	N.º F. 224

El facsímil núm. 51 (notació de Chartres) ha d'ésser el 50, i viceversa, el núm. 50 (notació aquitana), el 51.